



## DAGSORDEN 2022

# IT-ARKITEKTURRÅDET

**Dato:** 01-12-2022 10:00

**Sted:** KOMBIT, Halldansgade 8, stuen, lokale Vadehavet

***'Rammearkitekturen er fundamentet for, at kommunerne anskaffer effektive digitale løsninger, der styrker den kommunale opgaveløsning og skaber sammenhæng på tværs. Det sker med borgeren i centrum og på et åbent marked.'***

*Vision for den fælleskommunale rammearkitektur, vedtaget af Kommunernes It-Arkitekturråd februar 2017.*

|           |   |           |
|-----------|---|-----------|
| <b>1.</b> | <b>Siden sidst</b> .....  | <b>3</b>  |
| 1.1.      | Siden sidst.....  | 3         |
| <b>2.</b> | <b>Drøftelsessager</b> .....  | <b>4</b>  |
| 2.1.      | Et klart fundament for datadeling .....   | 4         |
| 2.2.      | Opfølgning på arbejdet med fællesoffentlig samtykkeløsning .....                    | 5         |
| 2.3.      | Høring af målbillede for 'Digital løsning til fravalg af genoplivningsforsøg' ..... | 6         |
| 2.4.      | EU-forordning om harmoniserede regler for kunstig intelligens .....                 | 9         |
| 2.5.      | Dialog med KL's direktion .....   | 11        |
| 2.6.      | It-understøttelse af Helhedsorienteret Indsats .....                                | 11        |
| <b>3.</b> | <b>Eventuelt</b> .....  | <b>14</b> |

## **1. Siden sidst**

### **1.1. Siden sidst**

DAG-2022-00286 vno

## 2. Drøftelsessager

### 2.1. Et klart fundament for datadeling

SAG-2021-06063 Morten Hass

#### Baggrund

En række udfordringer med at koble systemerne inden for sundheds- og ældreområdet på den fælleskommunale infrastruktur gav i foråret 2022 anledning til udvikling af en kortsigtet løsning, og afdækkede samtidigt nogle behov i fht datastandarder og ifht governance og metoder til anvendelse af datastandarder.

#### Indstilling

Projektet indstiller, at It-Arkitekturrådet:

- tager status for arbejdet i projektets fire arbejdsgrupper til efterretning
- giver input til det videre arbejde og dets organisering

#### Sagsfremstilling

I forlængelse af evalueringen af forløbet i foråret 2022 med sagsstandarder på EOJ-området præsenterede KL og KOMBIT på Arkitekturrådets møde 14. september 2022 en række afledte handlingsforslag. Fire arbejdsgrupper med deltagere fra KL og KOMBIT er nu i gang med at uddybe og besvare handlingsforslagene med hensyn til standardisering af data og tilhørende metoder i kommunerne.

Handlingsforslagene behandles i fire spor, jf. bilag.

./.

Det fælles arbejde har god fremdrift, og planen er, at arbejdet skal munde ud i forslag til bredere initiativer i 2023 i delprogrammet "Digitale fundamenter", under kommunernes datastrategi, i KOMBIT m.m.

I spor 1 arbejdes med normer for, hvordan en standard skal beskrives for at blive opfattet ensartet hos forskellige kommuner og it-leverandører. Dette sker med afsæt i de fællesoffentlige modelleringsregler.

I spor 2 arbejdes med, hvilke kriterier en standard skal leve op til for at være god nok til at blive besluttet forpligtende for alle kommuner. Herunder kriterier for den værdi, som kommunerne får ud af standarden, og hvor dyrt og besværligt det er at implementere og vedligeholde standarden via en driftsorganisation. I dette spor tages bl.a. afsæt i en EU-standard for, hvordan man i EU vurderer og godkender standarder (Common Assessment Method

for Standards and Specifications - CAMSS).

I spor 3 arbejdes med, hvordan kommunerne i fællesskab kan beslutte standarder, således at alle kommuner føler sig forpligtet til at finansiere, implementere og følge standarden. Dette kan bl.a. være via politiske beslutninger, via økonomaftaler, via lovgivning eller bekendtgørelser, eller ved, at hver kommune individuelt vælger at tilslutte sig standarden. Der er fordele og ulemper ved hver af disse scenarier.

I spor 4 arbejdes med implementering i kommunernes systemer og arbejdsgange, og der planlægges bl.a. en workshop med en række kommuner, som i egen organisation arbejder med at indlejre fælles krav i de it-indkøb og udbud, der foregår ude i forskellige forvaltningsgrene og driftsenheder. Dette for at forstå, hvordan krav som fx standarder kan komme fra et centralt sted i KL/KOMBIT og ud til alle kommunens it-kontrakter og systemer.

På mødet i It-Arkitekturrådet vil KL og KOMBIT præsentere delprodukter fra de fire spor med henblik på, at rådet kan give input til det videre arbejde.

### **Bilag**

Oversigt over KL-KOMBIT arbejdsgrupper vedr. data- og metodestandardisering

## **2.2. Opfølgning på arbejdet med fællesoffentlig samtykkeløsning**

SAG-2019-02290 Anne Kathrine Fjord-Marschall

### **Baggrund**

Mere sammenhængende service og større transparens om brug af data er nogle af plejemærkerne i den nye fællesoffentlige digitaliseringsstrategi 2022- 2025. I den forbindelse er det aftalt at bygge videre på det eksisterende samarbejde om udvikling af samtykkefunktionalitet, og der er afsat finansiering til udvikling af forskellige funktionaliteter. I den forbindelse har en række myndigheder meldt interesse i at være første anvendere på forskellige funktioner for endeligt at tilpasse retningen for leverancerne.

De fællesoffentlige leverancer vil dog have stor betydning for alle de kommunale fagsystemer, ligesom en effektiv håndtering af samtykker vil påvirke den fælleskommunale infrastruktur og brugerstyring. Derfor igangsættes en række internt kommunale afklaringer.

### **Indstilling**

Projektet indstiller, at It-Arkitekturrådet:

- tager status til efterretning
- giver input til det videre arbejde

### **Sagsfremstilling**

På sidste møde i It-Arkitekturrådet den 14. september 2022 præsenterede Digitaliseringsstyrelsen det fællesoffentlige projekt, og Odense Kommune, Københavns Kommune og Aalborg Kommune meldte interesse i at være første anvendere af en Minimum Viable Product-løsning.

Det er dog KL's vurdering, at de enkeltstående projekter ikke alene må definere de fællesoffentlige komponenter og infrastruktur for samtykker, eller de funktionaliteter som eventuelt skal udvikles i den fælleskommunale infrastruktur for at understøtte en effektiv håndhævelse/realisering (og senere automatisering) af de indhentede samtykker.

Derfor vil KL i de kommende måneder igen kort belyse forretningsbehov og gevinster ved standardiseret brug af samtykker for at afklare implementeringsstrategien, men også afklare de kommunale behov, der evt. kan muliggøre håndhævelse af samtykker i praksis. Særligt muligheden for at understøtte den automatiserede sagsbehandling på baggrund af samtykke skal håndteres i den kommunale infrastruktur og fagsystemer, og fordrer en tæt beskrivelse af områder med særlige gevinster af en standardiseret tilgang til samtykker.

På mødet giver KL en status på det igangværende arbejde, og Odense Kommune giver ligeledes en kort status fra sporet vedrørende første anvendere.

## **2.3. Høring af målbillede for 'Digital løsning til fravalg af genoplivningsforsøg'**

SAG-2021-06063 Vibeke Normann

### **Baggrund**

I december 2020 indgik Folketingets partier, som led i indsatsen for 'Det Gode Ældreliv', en politisk aftale om at bygge en digital løsning til fravalg af genoplivningsforsøg. Aftalen fordrer en ændring af sundhedsloven, der skal give habile borgere over 60 år mulighed for digitalt at tilkendegive et ønske om fravalg af genoplivningsforsøg. Et fravalg kan fortrydes af borgeren, så længe den pågældende er habil. Lovforslaget forventes fremlagt for Folketinget i efteråret 2022 med forudgående offentlig høring i juli-august.

Fra Sundhedsdatastyrelsen forelå i september 2022 et 'Målbillede for digital løsning til fravalg af genoplivningsforsøg'.

## Indstilling

Sekretariatet indstiller, at It-Arkitekturrådet:

- tager resultatet af høring i kommuner, KL og KOMBIT til efterretning

## Sagsfremstilling

Den digitale løsning skal understøtte den habile borgers (+ 60år) registrering af fravalg af genoplivningsforsøg på sundhed.dk eller via en papirblanket og at sundhedspersoner omkring borgeren kender til og kan efterkomme borgerens ønske, hvis borgeren får hjertestop.

Der etableres derfor et nyt nationalt register 'Register for fravalg af genoplivningsforsøg', hvorfra oplysning om borgerens fravalg af genoplivningsforsøg deles til de sundhedsfaglige systemer i regioner (inklusiv det præhospitale område), kommuner og praksisområdet.

### *Projektets foranalyse*

Projektet har i 2021 gennemført en foranalyse af bl.a. borgeres og sundhedspersoners behov og ønsker til den digitale løsning. Foranalysen viste med stor tydelighed, at området er omfattet af etiske dilemmaer, komplekse situationer og vanskelige arbejdsgange.

Foranalysen afdækkede et stort ønske hos regioner og kommuner om, at den kommende digitale løsning også understøtter de nuværende meget omstændelige arbejdsgange på tværs af sektorgrænserne, når en læge (efter de gældende regler på området) fravælger genoplivningsforsøg eller livsforlængende behandling, hvor lægen er forpligtet til at videregive oplysningen. Foranalysen kan læses i sin helhed på projektets hjemmeside: [Fravalg af genoplivningsforsøg ved hjertestop – Sundhedsdatastyrelsen](#)

### *Projektets tidsplan*

Det er ifm. lovforslaget berammet, at loven træder i kraft 1. december 2024. Projektets udrulningsstrategi og tidsplan skal sikre, at borgere kan foretage registrering på sundhed.dk eller en papirblanket på tidspunktet for lovens ikrafttrædelse. Det forventes at projektet i efteråret 2022 efter dialog med parterne har lagt sig fast på den konkrete løsningsarkitektur. Projektet vil udarbejde en snitfladebeskrivelse til understøttelse af parternes integrationer. Det forventes at integrationer kan testes op mod registerløsningen fra ultimo 2023.

### *./.* *Resultat af høring*

Et målbillede for den digitale løsning til fravalg af genoplivningsforsøg har været i høring i kommuner, KL og KOMBIT i oktober 2022, og der er kommet

høringssvar fra fem kommuner og fra KL. KOMBIT havde ingen specifikke kommentarer.

Fra Projektet for Digital løsning til fravalg af genoplivningsforsøg i Sundhedsdatastyrelsen har sekretariatet modtaget følgende:

*Projektet tager høringssvarene til efterretning, hvorefter projektet samler alle høringssvar, herunder også fra regioner og praksisområdet, og behandler disse ift. aftalt governance, herunder proces i RUSA og i projektets styregruppe.*

*For de af høringssvarene der går udover indholdet i målbilledet, fx rettet mod udformningen af den kommende lovgivning\*, funktionalitet i løsningen, bekymringer og udfordringer ift. den organisatoriske implementering, takker projektet ligeledes for disse.*

*Vi vil bl.a. drøfte dem med Sundhedsministeriet, der har udformet lovforslaget, og med Styrelsen for Patientsikkerhed, der forventes at opdatere gældende vejledning for fravalg af genoplivningsforsøg og deltage i tilrettelæggelsen af kommunikation ifm. den organisatoriske implementering hos sundhedsvæsenets parter.*

*Vi har ligeledes noteret os, at kommunerne efterspørger en løsning der samler overblikket, når der i det hele taget er taget stilling til fravalg af genoplivningsforsøg. Det er et kendt behov i projektet, men der er imidlertid ikke afsat økonomiske midler hertil i dette projekt, men det vil kunne realiseres i en fase to af projektet, såfremt der kan rejses en fælles finansiering.*

*Til sidst vil vi orientere om, at projektet samarbejder med KL om etablering af et samarbejde med MedCom og tre spydspidskommuner (forventet København Kommune, Viborg Kommune og Sønderborg Kommune med hver deres EOJ-system), ift. at understøtte udvikling af løsningen i de kommunale EOJ-systemer.*

*\*Lovforslaget har været sendt i høring i juli-august måned 2022, men pga. Folketingsvalget er lovforslaget endnu ikke fremsat for folketinget.*

## **Bilag**

Målbillede for digital løsning til fravalg af genoplivningsforsøg  
Høringssvar fra fem kommuner samt fra KL



## 2.4. EU-forordning om harmoniserede regler for kunstig intelligens

SAG-2021-06063 Søren Frederik Bregenov-Beyer/Jacob Hansen

### Baggrund

EU-Kommissionen har fremsat forslag til forordning om regulering af kunstig intelligens (AI-Forordningen). Forslaget skal primært sikre borgernes tillid til kunstig intelligens. Forordningen får konsekvenser for kommunernes muligheder for at udnytte potentialet ved kunstig intelligens. Derfor søges der lavet en aktiv indsats for, at forordningen også understøtter den digitale udvikling i kommunerne/den stærkt digitaliserede offentlige sektor i Danmark.

### Indstilling

Center for Digitalisering og Teknologi indstiller, at It-Arkitekturrådet:

- tager orienteringen om arbejdet med forordningen til efterretning
- giver input til det videre arbejde

### Sagsfremstilling

Kommissionens forslag til en forordning kommer samtidig med, at kunstig intelligens er på dagsordenen i mange kommuner. I øjeblikket bliver kunstig intelligens afprøvet i en række kommuner, i såkaldte signatur-projekter, som er finansieret via en fællesoffentlig investeringsfond. Formålet med signaturprojekterne er at opnå erfaringer med områder, hvor teknologien særligt kan skabe værdi i kommunerne. Men teknologien afstedkommer også bekymringer ift. dataetik og borgernes grundlæggende rettigheder. Der er en erkendelse af, at der er behov for at fastlægge nogle rammer for den offentlige sektors brug af teknologien, som sikrer at tilliden til det offentliges anvendelse af kunstig intelligens (og andre digitale løsninger) bevares.

KL har tidligere vedtaget en politik om kunstig intelligens, som i korte træk indebærer, at kunstig intelligens er relevant i kommunerne og kan være løftestang for bedre velfærdsydelser, og at løsninger baseret på kunstig intelligens i kommunerne bruges som beslutningsstøtte til de faglige medarbejdere. Teknologien skal ikke erstatte menneskelige beslutninger med automatiske vurderinger. Endeligt at kommunerne med fordel kan samarbejde om implementering af kunstig intelligens fx kompetencer, vidensdeling og data

AI-Forordningen er den første målrettede lovregulering af kunstig intelligens, og vil få stor betydning i Europa og resten af verden i forhold til udvikling og brug af kunstig intelligens. AI-forordningen har GDPR-forordningen som sit fundament, som fuldt ud skal efterleves, f.eks. ved brug af persondata til

træning af algoritmer, eller ved brug af AI-løsninger til automatiske afgørelser med retsvirkning mv. for datasubjekterne.

Kommissionens tilgang til kunstig intelligens er risikobaseret. Det vil sige, at kunstig intelligens-løsninger kategoriseres som enten forbudt praksis, højrisiko AI-system eller lav/minimal risiko AI-system. KL vurderer, at der særligt er to forhold i det foreliggende udkast til AI-forordning, som potentielt set kan medføre benspænd for kommunernes arbejde med teknologien. Derfor er det bærende i KL's interessevaretagelse, herunder:

- **Forordningens krav om kategorisering af AI projekter må ikke medføre bureaukratiske benspænd for kommunerne**

Med forordningen er der lagt op til, at kommunernes anvendelse af AI-løsninger kan være højrisiko eller forbudt praksis. Der vil være omfattende krav for udbydere af højrisiko-systemer. Der er derfor behov for fokus på, at kategoriseringerne skal give mening i en kommunal kontekst, således at eksempelvis en praksis, der bruges i den gængse sagsbehandling ikke sanktioneres alene fordi denne varetages af AI-teknologi som beslutningsstøtte. I forordningen bør fokus være på, hvor AI-anvendelse kan give særlige udfordringer, som ikke håndteres tilstrækkeligt i den eksisterende lovgivningsramme. Sekretariatet vil i den forbindelse arbejde for, at viden og erfaring fra signaturprojekterne inddrages i interessevaretagelsen, og at dørene for innovation holdes åbne. Alternativt kan konsekvensen være, at teknologiens potentialer og muligheden for nye innovative løsninger ikke udnyttes, hvis der er bekymring for om ens projekt kategoriseres som højrisiko.

- **Social scoring i rette kontekst**

I forordningen lægges der op til forbud imod praksis, der betegnes som generel social scoring, kaldet "kinesiske tilstande", i de tilfælde hvor anvendelsen er skadelig eller ugunstig for borgerne. Med kinesiske tilstande refereres til Kinas strategi om at implementere et socialt point-system, hvor alle borgere får et antal point koblet op på deres personnummer. Hvis man kører for stærkt eller begår kriminalitet fratrækkes point fra ens konto og modsvarende kan man optjene point ved at lave frivilligt arbejde o.a. Kunstig intelligens spiller en vigtig rolle i Kinas ambitioner.

### **Status for EU-beslutningsprocessen om forordningen**

Forslaget har været højt prioriteret fra de lovgivende parter i EU-systemet, Europa-Parlamentet og Rådet. Derudover har der været stor interesse for forslaget fra en bred vifte af interessenter. Dette ses bl.a. i, at der er kommet

over 3000 ændringsforslag til Kommissionens forslag fra Europa-Parlamentets medlemmer. Forhandlingerne i Europa-Parlamentet flytter sig dog langsomt fremad, og har primært fokuseret på de elementer der mindst uenighed omkring. Dog har der netop været forhandlingsmøde omkring definitionen af AI.

I Rådet har forhandlingerne flyttet sig hurtigere - ikke mindst på grund af en meget aktiv indsats fra det tjekkiske formandskab. Status er pt., at et kompromis er sendt til ambassadørerne med henblik på fremlæggelse for ministerrådet den 6. december 2022.

## 2.5. Dialog med KL's direktion

SAG-2021-06063 vno

### Baggrund

'Dialog med KL's direktion' er et fast punkt på It-Arkitekturrådets møder og har direktør Christian Harsløf som deltager.

Punktet har til formål at understøtte, at arkitekturdrøftelser og -anbefalinger og den generelle digitaliseringsdagsorden kommer tættere på KL's direktion

## 2.6. It-understøttelse af Helhedsorienteret Indsats

SAG-2021-06063 Tom Bøgeskov

### Baggrund

Den 7. juni 2022 indgik en meget bred kreds af partier i Folketinget en aftale, der udmønter rammeaftalen fra 2018 om en ny lov om helhedsorienteret indsats (HOI-loven) for borgere med komplekse udfordringer. Skal-målgruppen i Helhedsorienteret Indsats er borgere +25 år herudover er der en række kan målgrupper

Loven forventes nu fremsat i foråret 2023, og vil træde i kraft den 1. juli 2023 med en bestemmelse, hvor kommunerne kan tilbyde en helhedsorienteret indsats. Forpligtelsen til at tilbyde en indsats efter HOI-loven træder først i kraft to år efter, for at give kommunerne tid til implementeringen.

Helhedsorienteret Indsats er tidligere behandlet af It-Arkitekturrådet i henholdsvis 2020 og senest på mødet 14. september 2022.

### Indstilling

Projektet indstiller, at It-Arkitekturrådet:

- giver input til forslag til minimumsløsning for it-understøttelse af Helhedsorienteret Indsats

### Sagsfremstilling

KL og KOMBIT har med henblik på behandling i KL's bestyrelse i december 2022 og et efterfølgende tilslutningsforløb, udarbejdet et forslag til en minimumsløsning til it-understøttelse af Helhedsorienteret Indsats med fokus på at:

- Tilbyde borgeren overblik med 'Én plan'
- Hjælpe sagsbehandlerne med tværgående sagsoverblik
- Understøtte registrering og journalisering
- Bidrage til en samtykkeløsning
- Understøtte udsøgning af målgruppen
- Bidrage til ledelsesinformation

Løsningen tager udgangspunkt i følgende præmisser:

1. Kommunerne ønsker ikke endnu et fagsystem, men ønsker at kunne genbruge deres eksisterende fag- og ESDH-systemer.
2. Alle kommuner skal uden større lokale investeringer kunne understøtte den ny HOI-lov i en minimumsversion – mere ambitiøse kommuner kan vælge at udbygge.
3. Eksisterende fælleskommunale systemer og infrastruktur genbruges i størst muligt omfang.
4. It-understøttelse af Helhedsorienteret Indsats kravstilles i videst muligt omfang, så det også dækker tilsvarende tværfagligt samarbejde fx om udsatte børn og unge eller i forbindelse med ressourceforløb på ældre- handicapområdet.

./. Løsningskonceptet for minimumsløsningen fremgår af bilag.

Da der er tale om en høj grad af genbrug af infrastrukturen, viser analysen, at omkostningerne vil ligge i et spænd på 10 – 13 mio. kr. for en 4-årig periode. Heri er ikke indregnet den enkelte kommunes omkostninger ifht. deres eksisterende fag- og ESDH-systemer.

En udstilling af alle aktiviteter i et kalenderoverblik er kun medtaget med en delfinansiering, da det vurderes, at investeringer i fælleskommunalt indeks

til aftaler ikke vil kunne forsvares finansieret alene af Helhedsorienteret Indsats, men bør indgå i samlet strategi for Borgerblikket samt andre helhedsorienterede områder ex. Sårbare børn og unge samt ældre- handicapområdet.

En tilsvarende problematik gør sig gældende for Samtykke-komponenten, hvor Helhedsorienteret Indsats alene ikke vil kunne håndtere udgifterne til tilpasninger af den fælleskommunale infrastruktur, fx til adgangsstyring, men også på dette område er der i oplægget til KL's bestyrelse reserveret midler til delfinansiering.

Modellen vil i de kommende uger blive trykprøvet i samarbejde med en række af de kommuner, der har fungeret som pilotkommuner på Helhedsorienteret indsats.

Projektet har desuden aftalt med KL/KOMBIT's porteføljeboard, at der udarbejdes en arkitekturrapport for minimumsløsningen.

### **3. Eventuelt**